

هیئت وزیران در جلسه ۲۱/۸/۱۳۹۹ به پیشنهاد شماره ۴۷۳۷۰۴ مورخ

۲۶/۸/۱۳۹۸ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد تبصره ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور ۱۳۹۵ مصوب - آیین نامه اجرایی بند (الف) ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (الف) ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور

ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱ - شورای عالی: شورای عالی آمایش سرزمین.

۲ - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

۳ - دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی.

۴ - کمیسیون: کمیسیون تخصصی شورای عالی.

۵ - کمیته های فنی: کمیته های دبیرخانه شورای عالی.

۶ - شورای هماهنگی: شورای هماهنگی توسعه منطقه ای.

۷ - قانون: قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور ۱۳۹۵ مصوب.

۸ - طرح های ویژه: طرح های بخشی یا فرابخشی با ماهیت آمایشی و با حوزه تأثیرگذاری

یک یا چند استان و اثرگذار بر مدیریت سرزمین هستند که تهیه آنها به دلایل خاص طبیعی یا عملکردی یا ضرورت های کارشناسی و

مدیریتی مستلزم اتخاذ رویکرد ویژه می باشد. نیاز به تهیه این نوع طرح ها توسط دستگاه ها و مراجع مرتبط، به شورای عالی به عنوان مرجع سیاست گذاری آمایش و توسعه سرزمینی اعلام می شود. شورای عالی با ارزیابی مقیاس طرح و در صورت تأیید ضرورت و ویژه بودن آن، چهارچوب پیشنهادی تهیه طرح، محتوا و خروجی مورد انتظار را ارزیابی نموده و مرجع تهیه و بررسی و تصویب آن را مشخص و تصویب می کند.

ماده ۲ - به منظور استقرار نظام راهبری توسعه سرزمین و نظارت بر اجرای آن از جمله تحقق نظام کارآمد برنامه ریزی و مدیریت توسعه سرزمین، انتظام بخشی به سازمان فضایی سرزمین، هماهنگ سازی توسعه بخشی - منطقه ای، فراهم سازی توسعه متوازن و پایدار و عدالت اجتماعی و بین نسلی میان مناطق و استان ها و هماهنگ سازی جریان توسعه در سطوح ملی، استانی، شورای عالی تشکیل می شود.

ماده ۳ - ارکان شورای عالی به شرح زیر است:

۱ - کمیسیون تخصصی شورای عالی.

۲ - دبیرخانه.

۳ - شوراهای هماهنگی توسعه منطقه ای کشور.

ماده ۴ - وظایف شورای عالی به شرح زیر است :

- ۱ - بررسی و نظارت بر اجرای نظام راهبری توسعه سرزمین و تنظیم روابط ارکان و اجزای آن .
- ۲ - بررسی ، تصویب ، هماهنگی و نظارت مستمر بر تهیه برنامه ها و طرح های توسعه سرزمین در سطوح ملی ، منطقه ای و استانی .
- ۳ - بررسی برنامه های اجرایی آمایش سرزمین و اسناد آمایش ملی ، منطقه ای و استانی .
- ۴ - نظارت بر اجرای اصول و ضوابط ملی آمایش سرزمین در سطوح ملی ، منطقه ای و استانی و ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی ذی ربط .

ماده ۵ - اعضای شورای عالی به شرح زیر است :

- ۱ - رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور (رئیس شورای عالی) .
- ۲ - وزیر کشور .
- ۳ - وزیر اطلاعات .
- ۴ - وزیر جهاد کشاورزی .
- ۵ - وزیر امور اقتصادی و دارایی .
- ۶ - وزیر راه و شهرسازی .
- ۷ - وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح .
- ۸ - رئیس سازمان حفاظت محیط زیست
- ۹ - رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور .
- ۱۰ - سه نفر صاحب نظر شاغل در دستگاه های اجرایی به انتخاب رئیس جمهور .

ماده ۶ - اسناد توسعه سرزمینی که باید به تصویب نهایی شورای عالی برسد ، به شرح زیر است :

۱ - سند ملی آمایش سرزمین : سندی راهبردی که بر مبنای سیاست های کلی آمایش سرزمین و اصول مصوب آمایش سرزمین ، در پی سازماندهی فضای توسعه و بستر سازی برای تحقق توسعه پایدار و متوازن سرزمین است . این سند به عنوان فرادست سند توسعه سرزمینی کشور ، بازتاب سرزمینی سازمان فضایی افق توسعه یافتگی کشور بوده و از طریق آینده نگاری ، سیاست گذاری و فرصت سازی توسعه بخش ها و مناطق ، زمینه توسعه درون زا و برون نگر و نیز توسعه منابع انسانی به عنوان رکن اصلی آمایش سرزمین را فراهم می نماید .

۲ - سند منطقه ای آمایش سرزمین : سندی راهبردی که با اتکا بر سیاست های کلی و اصول مصوب آمایش سرزمین و مبتنی بر جهت گیری ها ، خطوط کلی توسعه و نظام تقسیم کار ملی و منطقه ای منتج از سند ملی آمایش سرزمین با هدف توسعه متوازن و پایدار و عدالت اجتماعی و بین نسلی و بهره گیری از قابلیت ها ، استعداد های سرزمینی و مزیت های مناطق (مصوب شورای عالی) در چهار چوب توسعه درون زا و هم پیوند منطقه ای تنظیم می گردد تا این طریق ارتباط منطقی میان سطح ملی و استانی آمایش برقرار شود .

۳ - سند استانی آمایش سرزمین : سندی راهبردی که مبتنی بر خطوط کلی و جهت گیری های اسناد ملی و منطقه ای آمایش سرزمین و نظام تقسیم کار ملی و منطقه ای منتج از آن ، با هدف توسعه منابع انسانی ، حفاظت از محیط زیست و صيانت و بهره برداری بهینه از منابع طبیعی ، حفظ حقوق نسل های آینده ، رفع عدم تعادل ها و محرومیت ها ، شکوفاسازی اقتصاد استان و تقویت پیوند آن با اقتصاد منطقه ای و ملی و همچنین ایفادی نقش مؤثر و سازنده استان در فرایند توسعه منطقه ای و ملی تنظیم می گردد .

۴ - سایر اسناد از جمله جهت گیری های ملی آمایش سرزمین ، نظریات پایه توسعه و چشم اندازهای بلند مدت توسعه ملی ، منطقه ای و استانی و نظایر آن مرتبط با آمایش .

تبصره - مجموعه ای از نهادها ، اسناد ، رویه ها و تدبیری که با تکیه بر نتایج و رهنمودهای آمایش سرزمینی (مستخرج از اسناد ملی ، منطقه ای و استانی آمایش سرزمین ، آیین نامه ها و بخشانمه ها و سایر مصوبات شورای عالی) نسبت به طرح ریزی چهارچوب سیاست گذاری توسعه سرزمین ، ایجاد هماهنگی های بخشی - منطقه ای ، بهره وری از سرمایه های انسانی ، منابع و فرصت های سرزمین در سطوح مختلف ملی ، منطقه ای و استانی اهتمام می نماید ، نظام راهبردی توسعه سرزمین را تشکیل می دهد .

ماده ۷ - اسناد توسعه سرزمینی به شرح زیر باید قبل از تصویب نهایی در مراجع ذی صلاح ، از حیث انطباق با سیاست ها ، اصول ، جهت گیری ها و اسناد آمایش سرزمین به تأیید شورای عالی برسد :

۱ - طرح های ویژه آمایش در مقیاس ملی ، منطقه ای و استان .

۲ - اسناد و برنامه های کلان و راهبردی بخش ها (مربوط به دستگاه های اجرایی) .

۳ - اسناد مرتبط با نظام برنامه ریزی کلان کشور .

ماده ۸ - به منظور یکپارچه سازی و هماهنگی میان مطالعات و اجرای نتایج آمایش سرزمینی ، کلیه اسنادی که با عنوان یا مضمون آمایش و توسعه منطقه ای در دستگاه های اجرایی مورد تدوین قرار می گیرند (از جمله آمایش آموزش عالی و صنعت) باید قبل از تصویب نهایی ، توسط شورای عالی بررسی و تأیید شوند .

تبصره - تشخیص ضرورت بررسی و طرح اسناد مذکور در شورای عالی با پیشنهاد دبیرخانه و تأیید کمیسیون خواهد بود .

ماده ۹ - کمیسیون به عنوان رکن مشورتی و تصمیم ساز شورای عالی با هدف بررسی و اظهارنظر

تخصصی بر روی موضوعات ارجاع شده ، تحقق نظام یکپارچه برنامه ریزی و مدیریت توسعه سرزمینی با وظایف زیر تشکیل می شود :

۱ - بررسی و اظهارنظر در خصوص :

الف - برنامه ها و طرح های توسعه سرزمینی در سطوح ملی ، منطقه ای و استانی برای ارایه به شورای عالی .

ب - گزارش های نظارتی برنامه ها و طرح های توسعه سرزمینی و گزارش های عملکردی دستگاه های اجرایی .

پ - گزارش ها و متن پیش نویس مصوبات و موارد ارجاعی از سوی دبیرخانه .

ت - موضوعات ارجاع شده از طرف شورای عالی .

۲ - بررسی پیشنهادها و موضوعات اولویت دار پیشنهادی دبیرخانه برای طرح در شورای عالی .

- ۳ - بررسی برنامه ، طرح و تصمیمات اتخاذ شده در شورای هماهنگی از حیث انطباق با اصول ، جهت گیری ها و اسناد توسعه سرزمینی .
- ۴ - سایر موارد مرتبط به تشخیص رئیس کمیسیون .

ماده ۱۰ - اعضای کمیسیون (در سطح معاون وزیر یا معاون سازمان یا نماینده تام الاختیار) به شرح زیر است :

- ۱ - سازمان برنامه و بودجه کشور (رئیس کمیسیون) .
- ۲ - رئیس امور ذی ربط آمیش سرزمین در سازمان (دبیر کمیسیون) .
- ۳ - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات .
- ۴ - وزارت اطلاعات .
- ۵ - وزارت امور اقتصادی و دارایی .
- ۶ - وزارت امور خارجه .
- ۷ - وزارت آموزش و پرورش .
- ۸ - وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی .
- ۹ - وزارت تعابون ، کار و رفاه اجتماعی .
- ۱۰ - وزارت جهاد کشاورزی .
- ۱۱ - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح .
- ۱۲ - وزارت راه و شهرسازی .
- ۱۳ - وزارت صنعت ، معدن و تجارت .
- ۱۴ - وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری .
- ۱۵ - وزارت کشور .
- ۱۶ - وزارت میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی .
- ۱۷ - وزارت نفت .
- ۱۸ - وزارت نیرو .
- ۱۹ - سازمان حفاظت محیط زیست .
- ۲۰ - سازمان اداری و استخدامی کشور .
- ۲۱ - معاونت حقوقی رئیس جمهور .
- ۲۲ - اتاق بازرگانی ، صنایع ، معدن و کشاورزی ایران .
- ۲۳ - دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی .
- ۲۴ - سازمان پدافند غیرعامل .

۲۵ - معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم .

۲۶ - معاونین سایر دستگاه های اجرایی و مقامات و مسئولین محلی یا نمایندگان بخش عمومی حسب مورد به تشخیص رییس کمیسیون .

ماده ۱۱ - دبیرخانه در سازمان مستقر بوده و نماینده سازمان به عنوان دبیر شورای عالی و رییس دبیرخانه شورای عالی تعیین می شود . مهمترین وظایف دبیرخانه به شرح زیر است :

۱ - سازماندهی و راهبری مطالعات موردنیاز .

۲ - تهیه ، تنظیم و ارسال دعوت نامه ، دستور جلسات و صور تجلسه برای اعضای شورای عالی .

۳ - تهیه ، تنظیم و ابلاغ مصوبات شورای عالی .

۴ - پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات شورای عالی .

۵ - ضبط و نگهداری گزارش ها ، اسناد و اطلاعات ، مذاکرات و مصوبات شورای عالی .

۶ - تهیه و تدوین گزارش های نظارتی جهت ارایه به شورای عالی .

۷ - تشکیل جلسات کمیسیون و تنظیم گزارش های کمیسیون برای طرح در جلسات شورای عالی .

۸ - اخذ و بررسی گزارشات عملکردی دستگاه های اجرایی در راستای تبصره (۱) بند (الف) ماده (۳۲) قانون .

۹ - تأیید اسناد کالبدی در مقیاس ملی و منطقه ای از حیث انطباق با سیاست ها ، اصول ،

جهت گیری ها و اسناد آمایش سرزمنی قبیل از تصویب نهایی در مراجع ذی صلاح .

ماده ۱۲ - در اجرای تبصره (۲) بند (الف) ماده (۳۲) قانون ، تشکیل کارگروه های موضوعی و یا موضوعی و کمیته های فنی مربوط ، حسب تشخیص و ضرورت ، به پیشنهاد دبیرخانه و تأیید شورای عالی با اعضا و شرح وظایف مشخص در سطوح ملی ، منطقه ای و استانی قابل تشکیل است .

ماده ۱۳ - در راستای اصل

(۴۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با هدف هماهنگی ، سیاست گذاری ، پیگیری و پیشبرد سریع تر امور توسعه و پیشرفت مناطق مختلف کشور ، ایجاد تعادل و توازن در استان ها و مناطق و دسترسی آنها به سرمایه و امکانات لازم به فراخور نیازها و استعدادهای رشد ، شوراهای هماهنگی توسعه منطقه ای ، ذیل شورای عالی و براساس منطقه بندی مصوب شورای عالی با وظایف و اختیارات زیر تشکیل می شود :

۱ - ایجاد هماهنگی های بین استانی و

بین منطقه ای در بهره گیری از منابع و ظرفیت ها و فعالیت های اقتصادی و اجتماعی و بهره برداری از فضاهایی چون مناطق آزاد تجاري □ صنعتی و ویژه اقتصادی ، بنادر ، توسعه صادرات ، گردشگری و نظارت آن .

۲ - ارتقای هماهنگی میان مداخلات فضایی بخش ها (اعم از ساخت ، توسعه و تکمیل مستحدثات و زیرساخت ها) در منطقه .

۳ - بررسی و رفع تعارضات و ناسازگاری های میان نتایج مطالعات و اسناد آمایش استان ها .

۴ - بررسی و اعمال هماهنگی های بخشی - منطقه ای در تدوین اسناد توسعه سرزمنی در سطح مناطق (از جمله مطالعات آمایش منطقه ای و استانی و طرح های کالبدی منطقه ای) .

۵ - بررسی و انجام امور ارجاعی شورای عالی و سایر مراجع قانونی فرادست .

ماده ۱۴ - اعضای شوراهای هماهنگی منطقه‌ای به شرح زیر است :

- ۱ - استانداران استان‌های هر منطقه .
- ۲ - رئسای سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان‌های هر منطقه .
- ۳ - رئیس امور مرتبط با آمایش در سازمان برنامه و بودجه کشور .
- ۴ - نماینده ویژه رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور که از میان اشخاص صلاحیت دار انتخاب می‌شود .
- ۵ - رؤسا و مدیران کل دستگاه‌های ذی ربط ملی و استانی و سایر اشخاص از جمله متخصصان توسعه ، حسب مورد و ضرورت به پیشنهاد استانداران منطقه و تأیید رئیس امور مرتبط با آمایش سازمان .

ماده ۱۵ - سازمان موظف است طرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه ، دستورالعمل‌های مربوط به شیوه برگزاری و فعالیت شورای عالی ، کمیسیون و شورای هماهنگی را تدوین و به تصویب شورای عالی برساند .

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری